

מקור

שנה בציבור

יתד לאהלה (רומן מאת שלמה ניצן, 274 עמודים) מזכיר את סיפור ריית פועלים, מוכן לשון במחיצתם ללא נקיפת לב. הסופר הישראלי בן 38- שנה ברומן האחרון שלו רק את התפאורה; גיבוריו, שנולדו בספר הסיפורים הראשון שלו, חגים בחזונו, אותו פירסם לפני למעלה מעשר שנים, חוזרים על מעשיהם כשור קשור-עייניים המרותק למשאבת-באר.

אושר בידדות. ניצן, שבגיל 11 הגיע ארצה, הינו סופר צברי טיפוסי. כמו חבריו לעט ולמשמרת, יצאו גם גיבוריו של ניצן לפלמ"ח ולקיבוץ כשהגיע הזמן לכך, פשטו את כובע הגרב ואת כובע הטמבל בעת ובעונה אחת, חזרו לעיר ולחיים נטולי ה"אידיאליים". זה, כברומן זועם טוב, יכולים הם לנאוף עם נשות חבריהם, לשגל יצאניות בקרן רחוב בעמידה או לעסוק בעסקי-בנוזין מפוקפקים. העובדה שהם העתק עתונאי של המציאות הקיימת מדינשה אולי את המציאות, לא תורמת מאומה לרומן עצמו.

שלמה ניצן, המשמש כעורכו של שבועון הילדים המפיימי שמר לילדים, לא הסתפק רק בספרים למבוגרים. שלושה ספרים לילדים, שפירסם בארבע השנים האחרונות, הק' נו לו מוניטין של סופר ילדים קריא ביר-תר. קל להבין קוראים צעירים אלה: באותם פרקים של ספרו האחרון, בהם מרחפים גיבוריו של ניצן בחלומות נעורים, פורח על שפתותיהם חיוך של אושר. נראה כי בדור המתרפק על מצעדים נוסטלגיים של שירי ה"עבר, יש מקום רק לסופרים העוסקים ב"עברם — הילדות.

מליצה ומלל

כפי שהיכרתים (איזיק רמבה, 428 עמודים) הוצאת תנועת החרות. עשוי היה להשלים את תמונת עסקי-היצירות לכל מי שלומד ומתעניין בדרכה של תנועה פוליטית זו.

עבוד שמרבית הספרות הציונית עסקה עד כה בתיאור מעשיהם של האחד בדורו וח' בריו — ניסה עורך היומון חרות, איזיק רמבה, לתאר את העסקנים שהקיפו את ירי"בו של דויד בן-גוריון — זאב זיבוטינסקי.

עסקנים אלה בני-דורם של יריביהם מן העלייה השנייה — היו את השורה הראשונה של המתנה הרביזיוניסטי. בפני רמבה, ש' דרך כתיבתו נוחה לקריאה, עמדו מספר מגמות ברורות: להעלות על הנגיד את סיפור חיהם; לתח את המניעים שדחפו אותם דחק לאנף זה של הציונות; לתאר את ה"גורמים האישיים. תכונות האופי והמעשים שגרמו לכשלונם המדיני המתמיד במאבק הפנימי; ועם זאת — לתאר את ההצעות ואת תוכנית-ההפעולה הקיצונית שלהם, ש' נתקבלו כעבור 20 שנה בעקביות חסרת תקדים על-ידי יריביהם משמאל.

רמבה כמעט שאינו נוגע בשאלות אלו, עורך מן החזית הניתוחית. תחת זאת מעדיף מו שהיה מזכירו של זאב זיבוטינסקי לגלות פרטים אישיים מחייהם של גיבורי הספר. פרטים אלה מצניינים אומנם, אך בלתי חשו"בים שלעצמם.

המתבר מאריך, למשל, בתאור סיכלה של רעיית זיבוטינסקי, שעה שטיפלה במום מליה שנתגלה בשפתי בנה ערי. פירוט מיותר אחר: תוכנו של מיכתב שנשלח על-ידי המנהיג הרביזיוניסטי למנחם בגין, בו תיאר את יום-ישיואיו כיום המאושר ביותר בחייו.

"חוק לא מת." כך נהג רמבה גם ביחס לעסקנים רביזיוניסטים אחרים, העתיר יותר מדי דברי שבח ומליצה חסרי-משמעות, תחת לעסוק בהכרעות מדיניות חשובות. את יש' ראל טרייזיש תיאר רמבה כ"אינטלקט, אינ' טליגנט ורבי-השכלה". המעיט להסביר את חלקו של העסקן בהשגת ההסכם בין ה"רביזיוניסטים לבין סלאבינסקי, ש'רהחוק ב"ממשלתה של מפלגת פטלורא*.

* ממשה לאנטי-קומוניסטי בבירת-המזרח, שטרחה, ב"החשאר, פוגרומים בקה"עלות יהודיות, אך הגישה טעד לרביזיוניסטים וטייעה להטלת כח מאות יהודים לישראל.

נפל א...

משחת שמפו נקה, הרכה והריחנית. מתאימה להפליא לכל סוגי השיער. הקצף הרך והעשיר, מרחיק אבק וקשקשים, ומעניק לשיער רך וברק משי. משחת שמפו נקה מיוצרת עתה לפי השיטה החדשה והמשוכללת ביותר.

נקה

מלחת אפרו

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

ריבוי המליצה משתפך והולך בפרק ה' מוקדש לפרופסור יוסף קלוזנר. בצד אוסף המלל על אהבתו לישראל, נאמנותו לצינון והצהרה הרמטית ש"כמו זיבוטינסקי גם קלוזנר לא מת, הוא חי", אין למצוא תאור מקיף על פעילותו המדעית של ההיסטוריון המבריק.

רמבה הסתפק בהזכרת העובדה כי קלוזנר נלחם על זכותו לניהול קאתרה עצמאית באוניברסיטה העברית, התנגד לגבאי-הישוב ולהסכס"ה-השילומים מגרמניה המערבית.

על-ידי השמטת הסיבות הבסיסיות לפעור לחם של העסקנים הרביזיוניסטיים, הפך רמ' בה את הספר לנחלתם של עסקני-מישנה וידידים ותיקים. אין ספק שבעל-זיקה כית' תיים אלה ימצאו בו הד לשנות צעדותם, מאבקם וחיייהם במחיצת אישים אלה, כפי שהכירם המחבר.

לאחרים, שירצו להתעמק ולחקור את מהות עסקני תנועת האופוזיציה הנצחית בהסתד'רות הציונית, הישנה והחדשה, לא יוסף הספר ידיעות בעלות חשיבות מכרעת.

תרגום

אהבה סינית

מיכתבי אהבה סיניים (אספה ותיר'גמה לאנגלית אליזבט קופר, תירגם לעברית איזו אברהמי, כתיב'ד ועריכה רבקה מרוז, הוצאת הדס, 56 עמודים) הם מיכתביה של קחיילי לבעלה, שגריד סין הקיסרית בלונ'דון. כמיכתבים אחרים שנכתבו בסין הקיס'רית על-ידי בני המעמד הגבוה, מלאים אף מיכתבים אלה בסממניה של התרבות הסינית המעודנת.

כותבת קחיילי: "הבית על ראש ההר אבי'דה נפשו. אין הוא אלא ארמון וחלונותיו ריקים. יוצאת אני אל הגונוזרה ומשקיפה אל העמק, מקום בו השמש שוקעת — כדור זהב אדום, המטיל צללי ארגמן ארוכים... או אזכור כי לא תבואו מן העיר אלי, ואני אומרת אל לבי כי אין שחר אשר אוהה לראותו ולא שקיעה אשר תשחח את עיני — עד אשר אחלק זאת עימך."

כמו אליזבט קופר, שהוציאה לאור אוסף מיכתבים זה לאחר שהזדמן לה לקרוא בו במיקרה, פגש גם איזו אברהמי, מתרגם המיכתבים לעברית, במקרה לגמרי את האור'סוף: הוא דיפוף בספרים ישינים, על שולחן ספרים זול בסוהו שבלונדון, קרא את ה'מכתב הראשון ונלכד. מוכר הספרים שחש זאת, העלה את מחיר הספר הישן בשילונג ואיזו קנה זאת בלי לעמוד על המקת. הוא תירגם מיכתבים אחדים לעברית והיה קורא במ בפני חבריו ובהופעות אמנותיות. מיכאל מנר, המו"ל של התרגום העברי, שמע אותו קורא בהם, התלהב, הוציא לאחר שנה את המהדורה העברית המהודרת.

היצירה, הספוגה רוח-התרבות הסינית ה'עתיקה, זכתה אף ללבוש עברי מתאים: ה'טכסט כתוב בכתיב'ד, מעוטר ברישומים ובחיטוכי-עץ סיניים מקוריים, ואילו הספר עצמו מהחה אוסף של מגילות-נייר — ב'נוסח הסיני הישן.

מכה מתחת לחגורה

אהובתו של פאולו (רומן מאת טנסי וויליאמס, תרגם אריה חשביה, הוצאת דשא, 151 עמודים), או במקור האביב הרומאי של הגברת טטון, היא אולי היצירה היחידה של המחזאי האמריקאי סתוף היצרים, שאינה מסתיימת בסרוף טוטאלי. הסיבה נעוצה כ'נראה בעובדה שהגברת טטון, בניגוד לג'יבורי האחרים של ויליאמס, הינה יצור אנושי כמעט גורמלי.

ככוכבת-הבמה אמריקאית בעלת עבר מבי'ריק מבלה הגברת טטון את הסתיו של חייה באביב נצחי ברומא. מסייע לה בכך פאולו, רוזן איטלקי חסר-פרוסה, שבדומה ליצאניות המשוטטות בויה וגטי, הוא חי מ'אהבה.

חיליאמס, ששלח את רוב גיבוריו, בסיום תפקידם, לריפוי ממושך בבתי-מרפא לחולי רוח, מגלה ברומן היחיד שכתב גישה מפו'כתת יותר: הגברת טטון נדונה לשיממון נצחי בנורעותיו של מאהבה הלטיני.

חשיפה בהמשכים. כמו במחזותיו, תוקף ויליאמס את קוראיו במכות מתחת לחגורה. החוצאה: הקורא שנפגע כמעט ו'אינו חש כי הרומן של ויליאמס הינו יצירה רגישה, בעלת איכות ומשקל, הממשיכה את דרכם של חבריו הבוגרים יותר של ויל'יאמס: המינחלי, סטיינבאק ודוסי-פאוסט. ב'חשיפתו של האופייני לנפש האמריקאית ה' מיוחדת.

רצונך להיות עורך-דין? השתתף במבצע הסטיפנדיות של הסס אורז'ית

מקידים! תלמידים! הרשמו עוד היום לקורס הקיץ ל"קצרות עברית /או אנגלית (שני חודשים, טעמים בשבוע) ב"אולפן גרג" (GREGG). המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי) תל-אביב, רחוב גורדון 5. חיפה, בכית-הספר "במעלה" רחוב שמריהו לוי 30. הצלחה מובטחת!

לאצטובאות Supaslot זריתן נותנת מנוקב

הקיץ הגיע והטיולים החלו. על כל כבישי הארץ דוהרות הווספות. אבל... זהירות, אין להתחיל בעונת הטיולים בלי להצטייד במגוון רחוב אצל מנחם בתל-אביב, רחוב הרצל 82. מגוון רחוב ומושב לקטנוע שלך אצל מנחם מבטיחים לך ולבן' זוג טיול בטוח ובילוי נעים.

מבחר עשיר ורבגוני של בדים לעונת הקיץ תשיגו אצל בראון את בילר בתל-אביב, רחוב נחלת בנימין 43 (טלפון 64005). מיטב הבדים מתוצרת הארץ ותוצרת חוץ, המצויים אצל בראון את בילר מבטיחים הלבשה מעולה והופעה אלגנ'טית.